

Х. Жэибаев атындагы мектеп - лицейи

Кыргыз тил жана адабияты

Сабактын темасы: «Манас» эпосу».

Мугалим: Чымырова Ж. Т.

КЫРГЫЗ ТИЛИ ЖАНА АДАБИЯТ САБАГЫ 7 «А» - КЛАСС

Сабактын темасы: Жыйынтыктоо сабагы

Сабактын максаты:

- А) Билим берүүчүлүк: «Манас» эпосу боюнча билимдери жыйынтыкталат.
- Б) Өнүктүрүүчүлүк: Жети санынын касиети боюнча билишет.
- В) Тарбия берүүчүлүк: Манас кыргыз элин коргогондугун билишет.

Сабактын тиби: А) Бышыктоо сабагы

Колдонулган усул: Бышыктоо, кайталоо

Сабактын жабдылышы: Карточкалар

Сабактын жүрүшү: Уюштуруу

1. Эки топко бөлүү

2. Эки топ атын коргошот

3. Логикалык ойлоосуна суроолор:

- 1) Кыргыздын байлыгы эмне?
- 1) Кыргыздын ичкени эмне?
- 2) Кыргыздын канаты эмне?
- 2) Кыргыздын акылы эмне?
- 3) Кыргыздын пейили?
- 3) Кыргыздын ураны?
- 4) Мелдеште жеткендиги үчүн берилүүчү сыйлык?
- 4) Орозодо берилүүчү садага?
- 5) Ыйык жерге баруу?
- 5) Кыздын аты менен аталган тоо?
- 6) Биринчи мугалим?
- 6) Эки адамдын сүйлөшүүсү?
- 7) 7 осуятты айтып бер?
- 7) Аптанын 7 күнүн ирети менен сана.

4. Адабият сабагынан суроолор:

Мында суроолор боз үйдү 4кө бөлүп, ар бир бөлүгүнө суроолор жазылган. Эки топ суроолорго жооп берип, боз үйдүн бөлүктөрүн кураштырат. Суроолорго ойлонуп, топ менен талкуулап кийин жооп бергенге аракеттенгиле.

1- бөлүгүндөгү суроолор.

- 1. манас айтуу.
- 2. С.Каралаевдин варианты боюнча «Манас» эпосу канча саптан турат?
- 3. Индия элинин «Махабхарат» эпосунан канча эссе чоң?
- 4. Кара кытайлар басып алганда Жакып каяка айдалат ?
- 5. Манаска атты ким койгон?

1. Манас айтуу

- 2. «Манас» эпосу канчанчы жылы ким тарабынан ЮНЕСКОнун тизмесине киргизилди?
- 3. Гректердин «Илиада» жана «Одисея» эпосунан канча эссе чоң?
- 4. Манастын атасы ким? Кандай адам болгон?
- 5. Манастын душмандары кимдер?

2- бөлүгүндөгү суроолор:

- 1) Макал айтуу
- 2) Култегин эстелигиндеги жазуулар канча бөлүктөн, кандай жазуулардан турат?
- 3) Култегин дастанынын автору ким?
- 4) Эпикалык чыгармаларга эмнелер кирет?
- 5) Манас төрөлгөндө ким сүйүнчү айтат?

1. Макал айтуу.

2. Кичи жазуу, көлөмдүү жазуу канча бөлүмдөн турат?
3. Култери жазуулары канчанчы жылы жазылган?
4. Дидактикалык чыгармаларга эмнелер кирет?
5. Манасты кимге малайлыкка берет?

3- бөлүгүндөгү суроолор:

- 1) Жаңылмач айтуу
- 2) Кайсы манасчынын тою өткөрүлдү?
- 3) Эпостогу тулпарларды ата?
- 4) Келиндин кайнагадан качуусу эмнеден чыккан?
- 5) Алманбет ким?- Өз жерин эмнеге таштаган

1) Жаңылмач айтуу

- 2) Манасчынын тою кайсыл жерде? Кандай өткөрүлдү?
- 3) Манастын курал-жарактары.
- 4) Көз каман ким эле? Кандай ниет менен келди?
- 5) Алманбет келерде манас кандай түш көрөт?

4- бөлүгүндөгү суроолор:

- 1) Калп айтуу
- 2) Манастын 1000 жылдык маарекеси качан, каерде өткөрүлгөн?
- 3) Чыйырдынын өз аты ким?
- 4) Жолой менен Кошой кайсыл жерде күрөшкө түшөт?
- 5) Манасты ким биринчи жаралайт.

1) Калп айтуу

- 2) Эпостогу буруттар кимдер?
- 3) Манастын атын алып жүргөн аталыштарды билесиң?
- 4) Бакайды эмнеге кол башчылыктан бошотот? Эмнеге Алманбетти дайындайт?
- 5) Экинчи жолу ким жаралайт?

Крассворд чечүү.

Топтордун алган баллдарын айтып, жыйынтыктоо.

Үйгө тапшырма: «Манас» эпосун кайталап окуп келүү.